

вченко, щоби обнови
сю гниль, весь хлам на
щоби в серце своє вля
свободи, щоби росторо
дливості, щоби пірвав
оболівся з під чужого

ого народу, дитина пан
політичну волю свого
рацюючого люду.

ним словом мов тараном
до ладу. До ясного сон
ьної волі" і „братерства
еволених братів.

ині, де „неволя, робо
не дають". Власною, за
цїле пекло суспільної
чух відчув болючі удари
ми грим засохлий пан
ом поливав панський
ого труду і виснажую
пшеницю, на власній
богом освяченого су

визиску і кривді, де ла
в карти програвся ся,
ається ся, мав в Шевчен

еволеного люду. Серце
ду і несправедливості, —
не відчувало суспільну
середню придивився тій
формах і проявах, що
життя був панцизником,
аму і рідних класів, як
вільдних, лише той чо
кі живі, вірні а страшні,
образці з життя понево

аючої поезії страдань ро
і огонь революційного
образці гніву і відпла
а кривдників і гнобите
роботи за суспільн рів
к, за Україну „без хло

ної України не панської,
ої України залунали в
кіпала труд мужика
кої неволі і політичної і
задавані закріпощено
ю царів, панів і полу
нанесені обезсиленому
а душа народу відбила

дорадний сьміх когось,
ені:

є славиш твого чоловіка,
ого? Чому не складаєш
кадиш фіміямур?

не відповів йому. За
не відітв страшної кар

і далека-далека минув
великий чоловік в Назв
любити один другого
товпа вестелює його до
ттям і кричить: „Осан
не всі люди зрозуміли
не зрозуміли його про
овляли і роспали його...

*

ідкрив свої очі і глянув
океану, я побачив одну
офту і на вій роспятиго
яли ся із його очей і він
гче, прости їм, бо они не
ь!"

я тої Голгофти греміли
и, обняті ненавистю і
в в муках і стражда

*

овнило ся роспукою і
ав людям, не зрозумів
слова Учителя: „Незум
осить ненависті, досить
і братерстві — дасте,
Життя ж чоловікові,
ного і творчого!..."

стоячи на верху гори,
ї слова і запечатлював

„Н. М."

ся в поезії Шевченка.

Українські робітничі маси, організовані в українську соціал-демократичну партію бачуть в Шевченкові великого поета, що своїми натхненними пророчими словами ніс між українське суспільство добру нову політичну самостійність України та суспільної справедливості на Україні. Він огненним протестом проти кривд і гнечу, проти неволі і рабства клав революційний посів. Він впоїв в душі своїх читачів бажане свободи, він прищипив їм демократичний світогляд, для ідеї рівності та братерства здобув серед українського суспільства право горожанства. І за се в річницю його уродин українські робочі маси віддають честь і славу його пам'яті.

Волонтьор.

Кілька слів про журналістів підлягаючих розстріляню.

Французький посол Моріс Ажам, однодумець Рейнаха і Дешанеля, тотже, чоловік зовсім не революційного виду думок, але являючий ся однаков, сторонняком франко-германського зближення, писав, здається в газеті „La France", що в часі свого подорожжя по Німеччині він познайомив ся там з многими курцями і фабрикантами, показавшими себе найгорячішими прихильниками ідеї зближення між Францією і Німеччиною. Що більше, після запевнень Ажам, безсумовно всі Німці, маючі якунебудь стітність з торговельним ділом, являють ся переконаними пацифістами, сторонниками всеєвропейського мира. Один із таких миролюбивих Німців сказав Ажамови:

„Я хотів би бути диктатором на протяз 24-ох годин. Я приказав би розстріляти 20 журналістів німецьких і 20 французьких. До сього числа я долучив би кількох важливіших дипломатів одного і другого краю, — і міжнародний мир був би забезпечений на 50 літ.

Нехай буде, що се проста „бутада", але і в ній є певна частина правди. Правда, я не знаю, яких іменно журналістів мав на думці співбесідник Ажам, і чому він рішив обмежити ся такою малою кількістю розстріляних пера, мошеників преси, підлягаючим розстріляню. Во єли признати стійність предложеної методи розв'язки міжнародних конфліктів і введене загального мира проміж державами, то в такому случаю треба бути консервентним, не ограничати ся якими там сорокома журналістами і кількома дипломатами. І для чого така строгість в виключенню в відношенню до французьких і німецьких журналістів? Я міг би показати будучому диктаторові, мріючому про загальний мир, п'яток зі 100 наших рідних журналістів — російських, в числі котрих оказало ся немало архи-ліберальних писак, роблячих, всьо від них залежне, щоб лиш спровокувати конфлікт між Росією і Австрією або Німеччиною; міг би назвати по імені не менше борзописців австро-угорських, ведучих найбезглуздішу повністичну кампанію; перечислив би йому десятки і десятки видних публіцистів північно-американських, італійських і т. д. Воже, кількох прибуло до тої славної братії за послідні два роки достойних колег в Болгарії, Сербії, Румунії, Турції. Воєсь, що нашою диктаторови прийшло ся розстріляти найменше 1000 людей, щоби встановити замовчати головних кракунків, розпалюючих за посередництвом преси конфлікти проміж народами для вигоди пакуючим класам а передовсім металургічним а з окрема арматним королям і баронам.

А що єли диктатор довідавши ся про деякі, криючі ся у мене свідчення, розпорядив би ся арештувати мене, привести до нього накованим в ручні і ніжні кайдани і сказав би мені, явившому ся перед його грізні очі:

„Ось тобі дилема: або я тебе сейчас розстрілю, тебе, провадившого все своє життя борбу проти імперіалізму і милітаризму, або ти назвеш мені по іменах без затягання всіх, як мені звісно, дуже добре тобі взнаних писак головних підбурювачів, свідомо розпалюючих конфлікти між державами, провокуючих війну і т. д."

В мене волосе дубом піднімає ся на саму думку, кілько то людей я, — противник смертної карі, — міг би відправити на тамтой світ. Я був би приневолений назвати цілий ряд журналістів, в роді англійського писателя Роберта Томсона, бувшого спеціального кореспондента „Times-a", котрий рівночасно був представителем воєнної фірми Армстронга в ділі замовлень на кораблі, замовлень, переданих за його посередництвом згаданій фірмі правительством Хіс, Японії і т. д. в протязі 1892 — 1898 р. р. і котрий, в кінці кінців, посварив ся зі згаданою фірмою і потагнув її до судової відвічаності в 1904, обвинуючи її в недоплаті всіх належачих ся йому комісових сум. Сей спеціальний кореспондент „Times-a" — найвпливовішій буржуазної газети в світі був рівночасно дипломатичним агентом, тайним „послом" фірми Армстронга і, розуміє ся, займаючи такий пост, зовсім не поспобляв на сторінках своєї газети пропаганд, ідей пацифікації.

Дальше, я назвав би грізному дипломатови між іншим, імена тих 8 англійських журналістів, котрі дотепер числять ся одними з головних акціонерів тої самої

фірми „Armstrong-Whitworth."

Парейшовши до Франції, я назвав би, передовсім, звісного Тарде, — головного редактора паризького „Temps", — найвпливовішій, після англ. „Times", газети на земській кулі. Король сучасної французької журналістики, один із головних ініціаторів і акціонерів звісної французької консорції Нгожо-Санга, провадившої підозрілі діла з німецьким „Полуднево-Камерунським товариством" і зважавшого своїми інтригами острій конфлікт між Німеччиною і Францією. Ініціатор фінансово-промислового підприємства залізної дороги Хома-Багдад, член рад всякого рода металургічних і воєнних фабрик Тарде, разом з його головними співредакторами, а також директором газети, Адріеном Еббром, діставав нагороду і за статі, немов то не відносячі ся безпосередно до французької внутрішньої політики. Як се було доканано в 1911 р. журналом „Le Courrier Europeen", Тарде дістав 4,000 фр. за три статі в користь автономії Македонії від болгарського пратительства, 20,000 фр. за статю, в котрій доказувало ся, що молодотурецький комітет „Union et Progres" є нічим іншим, як асоціацією розбійників, 10,000 фр. за прихильну статю про прилучення Крети до Греції, 15,000 фр. за кілька передових статей, в протязі тяжня, а знаменитим фінансовим положенню Болгарії, котрі мали підготувати випуск болгарської позички на паризькій біржі і т. д. і т. д.

А скільки таких Тарде є в Німеччині, Австрії, Італії, Злуч. Державах, і в Росії!

„Н. 3."

Соціалізм і боротьба клас.

Відповідь соціалістів на закиди капіталістів.

Капіталісти скажуть вам, часом і того не дістає — що соціалізм є дуже зла річ, а на різні запити они так будуть відповідати: Соціалізм знищить індивідуальність.

Соціалізм знищить родинне жите.

Соціалізм знищить релігію.

Соціалізм противить ся праві і порядкови.

Соціалізм значить ділене. Щоби відповісти їм на всі їх закиди в той спосіб, щоб они не могли в нічим пофнути ся, забракло би багато місця в часописі, але на них можна коротко відповісти, що кожний і мало свідомий робітник добре зрозуміє.

Восьм їх вище згаданих закиди за порядком.

Соціалізм знищить індивідуальність.

Робітник належить до того, хто посідає машинерію, а помічю котрої він здобуває потрібні річі до життя. Сьогодні всі машини до нагромадження і збування продукту належать до кількох капіталістів. Ви можете працювати лише тоді, коли они вам дозволять. Ви є їх невольниками. Невільник не має жадної індивідуальності до страти. Тепер послухайте: Соціалізм за допомогою спільної власності тих річей, котрі ми мусимо використовувати спільно і за помічю приватної власності тих річей, що приватно всі використовуємо, зробить всіх людей економічно вільними. Він дасть кожній людині нагоду розвинути свою індивідуальність і дати суспільству те, що є в ній найліпше.

Соціалізм знищить родинне жите.

Родинне жите маємо тоді, коли члена його приносять до него часті, веселість і вигоду. Людина без спосібності до праці не може привнести подібних річей. В домі, де діти йдуть до школи, спати, не може бути веселості. Дім, де матір і жена мусять працювати днем і

ночю за хліб і одягу — а

3 „Appia tu Pisen" пер. Д. М.

Пролетаріат не має нічого до утрати крім своїх кайданів, а до здобуття цілий світ.

К. Маркс.

Дописи.

Мус Джов, Саск.

Відділ У. С. Д. П. ч. 18 Зоря відбув свої збори другий раз дня 5-го марта. Причиною других зборів було арештування декотрих членів заряду і через те ухвалені вибрати новий заряд. До нового заряду встали вибрані товариші: Т. Твардовський організатор, Т. Гриценюк, прот. секретар, А. Максимець, фінансовий секретар, О. Микуняк, касієр, Д. Салевич, бібліотекар, К. Шалей, господар, і В. Кобилка, П. Грегор і К. Мотрюк, контролери. Відділ числить 84 члени. На зборах промовляв Т. Твардовський і другі товариші. Всі члени говорили також про увільнене т. Гремійчука і присутні зложили на сю ціль \$10.00. О. Микуняк.

Отава, Онт.

Відділ У. С. Д. П. відбув свої річні збори дня 13 січня с. р. Зборами провадив т. Федор Марак, секретарював т. І. Касиян. Справоздане відділу за минулий рік представляє ся так: мітингів адміністративних було 11, пропагандових 2 і оден надзвичайний. На пропагандових вічах було поперх 500 людей. Відділ відіграв 4 театральні штуки, се є: Жид і Мазур (по польськи), Убийники, На старости літ і Змічений Юрко. Всі представлені були получені з забавами, базарами і т. п. Відділ святкував також 54-літні роковини смерті Тараса Шевченка. Святко получене було з промовами, декламаціями і сьйвами, а було присутних нанім поперх 200 людей. Святковано також 1-го мая, де було присутних около 250. Тов. Н. Клодницький дав два відчити: Теорія надвартости і Історія Мексики. Приходу за цілий рік було \$81.04, розходу \$150.20, готівки зистає 91.85. Протязом цілого року вписало ся до відділу 25 членів, з чого 8 товаришок, але, через безробітє декотрі вихали, так, що лишило ся 20 членів, 11 товаришів і 9 товаришок. Відділ передплачує часописи: Робочий Народ, Гайдамаки, Робітник і Dziennik Ludowy. На зборах вписало ся 3 нові члени. Вибрано новий заряд, до котрого увійшли товариші: А. Барильський, організатор, Ан. Кітшишівна, секр. фінанс, І. Касиян, секр. протоколярний, Т. Якубовський, касієр, Ю. Бобінський, В. Кошиківна і П. Шаулак, контролери, П. Цюра, господар. Режисером Драм. Кружка вибрано т. Ф. Марак. По відспіванню революційних пісень учасники розійшлись домі.

Соціалізм значить ділене.

Після правительственных обяснень платів теперішних робітників, они, як клася ніколи не перевищала видаків свого нужденного життя. Робітничі клася виробляє всі багатства, а за те дістає лише нужденне жите. Соціалізм є проти якого рода ділення. Соціалізм одного лише ділення вимагає, а то рівного розділу власності праці. Се право нікому не повинно бути відмовлене, навіть (єх) — капіталістам.

3 „Appia tu Pisen" пер. Д. М.

Пролетаріат не має нічого до утрати крім своїх кайданів, а до здобуття цілий світ.

К. Маркс.

Ферні, Б. К.

Відділ У. С. Д. П. у Ферні, Б. К. відбув свої річні збори дня 30-го січня 1916 р., на котрих представителював т. Н. Ткачук а секретарював т. В. Теленко. Всі члени були присутні.

Справоздане від 1-го січня до 31-го грудня 1915 р. представляє ся як слідує: Бізнесових мітингів було 12, надзвичайних 6, пропагандових 3, відчитів 2, а також відіграв відділ 2 театральні штуки, одноактків.

Прихоту дуло \$76.25, розходу \$69.75, отже в кінці року лишило ся у касі \$6.50.

За рік 1915 вписало ся до відділу 31 членів, однак з браку праці одні відіхали, а других арештували мілітарні власти яко воєнних братів, тому з кінцем року остало ся у відділі лише 15 членів, котрих 6 завилили з членським податком.

По справозданню вписав ся оден новий член а потім приступлено до вибору нового заряду на 1916 р. і одноголосно вибрано отих товаришів: В. Теленко, організатор, І. Маркевич касієр, Н. Ткачук секретар і Т. Шленко бібліотекар. Нововибраний заряд подякував членам за довіре і обіцяв щиро працювати для добра партійного.

Н. Ткачук, В. Теленко, пресідатель, секретар.

Морісей, Б. К.

Між українськими робітниками, котрі знаходять ся в кемпі военнопільних (Internment Camp) в Морісей, Б. К. робить т. К. Звідінський просвітну роботу і заснував між ними товариство в роді українського соціал-демократичного відділу. Заходом сего товариства відбув ся дня 25-го грудня між плінниками концерт, в якого програму увійшли: Реферат — К. Звідінський, Сузачне жите, декл. — В. Коновальчук, Реве та стогне — хор, Гамалія — декл. І. Николайчук, сьйивав хор, На чужані загибаю — відспівав Н. Чернявський, Страшний суд — декл. І. Туррик, Чом так скрито — хор, Каменярі — декл. Чернявський, Ой ти дубе — хор, За землю і волю — хор. На концерті були присутні майже всі товариші польські і словенські.

Ілько Грігирчук.

Пакан, Альта.

Шипинський відділ У. С. Д. П. від початку його заснованя до арештування т. Ткачука як найліпше розвивав ся. Товариші сходили ся майже що неділі, читали, дискусували, платили точно членські вкладки і не забували за „Робочий Народ". По арештуванню т. Ткачука жите в відділі зашмерло, чого причиною було